

109286 Klacht over schoolprogramma en schooladvies ongegrond. De school bood voldoende ondersteuning en het schooladvies is zorgvuldig tot stand gekomen.

ADVIES

inzake de klacht van:

[klaagster], te [woonplaats], moeder van [leerling], klaagster

tegen

directeur van [school] te [vestigingsplaats], verweerster

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 25 mei 2020, aangevuld op 4 juni 2020, heeft klaagster op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerster ingediend met de volgende inhoud:

[Klaagster] klaagt over de handelwijze van school rondom inhoud en totstandkoming van het schooladvies voor haar zoon.

Verder klaagt [klaagster] erover dat het onderwijsprogramma voor haar zoon onvoldoende was toegespitst op zijn situatie en niveau.

Een en ander is toegelicht in het klaagschrift.

De Commissie heeft de klacht versneld in behandeling genomen.

Verweerster heeft op 15 juni 2020 een verweerschrift en aanvullende informatie van het schoolbestuur ingediend.

Op 18 juni 2020 heeft de Commissie verweerster verzocht om aanvullende informatie te verstrekken.

Klaagster heeft op 19 juni 2020 gereageerd op het verweerschrift.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De behandeling van de klacht vond plaats tijdens een digitale hoorzitting op 24 juni 2020.

Klaagster was aanwezig. Verweerster was aanwezig, met mevrouw [bestuurder], en mevrouw [beleidsadviseur onderwijs], beiden namens het schoolbestuur. Verder waren [leerkracht], en [leerkracht 2] en [intern begeleider], aanwezig.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

De Commissie heeft op 24 juni 2020 haar eindoordeel meegedeeld aan partijen.

2. DE FEITEN

[leerling] woonde het grootste deel van zijn jeugd in [land] in een Engelstalige gemeenschap. Sinds oktober van het schooljaar 2018-2019 volgt [leerling] onderwijs in Nederland. Hij is destijds ingestroomd in groep 7-8. [leerling] was toen 12.

De school en klagster hebben in overleg besloten om [leerling] in het schooljaar 2019-2020 nog een jaar extra onderwijs te laten volgen op de basisschool in groep 7-8.

Op 4 februari 2020 heeft de school [leerling] het voorlopig schooladvies gegeven tijdens een gesprek op school waarbij [leerling], klagster, de leerkracht en de intern begeleider aanwezig waren.

Op 18 maart 2020 heeft de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media besloten dat er dit schooljaar vanwege de COVID-19-pandemie, geen eindtoets plaatsvindt en dat de schooladviezen daarmee definitief zijn.

De school heeft de leerlingen en hun ouders/verzorgers die maand middels een brief geïnformeerd over dit besluit.

De scholen in het primair en voortgezet onderwijs in [vestigingsplaats] hebben enige tijd later een gezamenlijke brief opgesteld met informatie over de consequentie van dit besluit voor leerlingen.

Op 12 juni 2020 heeft het Stedelijk Gymnasium te [vestigingsplaats] laten weten dat [leerling] op basis van het schooladvies van de basisschool, de resultaten in de Plaatsingswijzer en de gemaakte opdracht voor Nederlands niet geschikt is voor de school.

Op 18 juni 2020 heeft een psycholoog op basis van door klagster aangedragen informatie geconcludeerd dat het onderwijsniveau van [leerling] zich kan bevinden op vwo-niveau. Klagster heeft [leerling] ten tijde van de zitting nog niet aangemeld bij een school voor voortgezet onderwijs.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klagster

De school heeft het schoolprogramma onvoldoende toegespitst op [leerling] om zo voor hem een doorlopende leerlijn te garanderen. De school had de nadruk op Nederlands moeten leggen, dit had deze meertalige leerling geholpen. [leerling] kwam uit een situatie waarin geen sprake was van een gestructureerde onderwijsomgeving met een vast curriculum. Hij woonde in [land], waar hij Engels sprak, en hij leerde volgens een natuurlijk leerproces volgens de principes van 'unschooling' en 'worldschooling'. Dit hield onder andere in dat hij over Romeinse cijfers en fotosynthese leerde, muzieklessen volgde, sportte en bijvoorbeeld op natuurkamp ging. Deze uitgangspositie had de school aanleiding moeten geven om [leerling] eerst goed te leren kennen en voor hem een specifiek onderwijsprogramma te creëren. Na het introductiegesprek met de directeur heeft school niets ondernomen om dit te bewerkstelligen of om klagster bij het onderwijs aan [leerling] te betrekken. Klagster heeft zelf ondersteuning geboden door [leerling] bijles te geven. De onderwijsassistent die [leerling] begeleidde beheerste het Nederlands onvoldoende en was meer bezig met zichzelf dan met [leerling]. Daarbij komt dat de school onvoldoende maatwerk heeft geboden in het lesprogramma. De school had uren van overige vakken zoals Engels en Wereldkennis, die

[leerling] al wel beheerste, moeten vervangen door Nederlands. Tijdens de coronacrisis kwam voor klaagster toen zij thuisonderwijs gaf, aan het licht dat [leerling] met een beetje extra ondersteuning zeer grote sprongen maakt.

Klaagster stelt dat het havo-schooladvies onjuist en te laag is. Het doet geen recht aan het niveau van [leerling], zijn intelligentie en zijn interesses. Verder heeft dit advies als belangrijke consequentie dat hij niet naar de schoollocatie van zijn eerste voorkeur kan gaan. Na de kerstvakantie in groep 8 werd het voorlopig schooladvies meegedeeld tijdens een plaatsingsgesprek. Vanwege de enorme sprongen die [leerling] maakte, gaf de leerkracht een havo/vwo-advies. [leerling] heeft toen gekozen voor een locatie die onder andere gymnasium aanbiedt, dit is een onderdeel van [scholengemeenschap]. Dit is de locatie waar hij zich thuis voelt: hij zal daar met gelijkgestemden zijn en hij kan daar zijn kennis en intelligentie verder uitbreiden. Tijdens een gesprek op dit gymnasium dat door de leerkracht was geïnitieerd, deelde de leerkracht ineens mee dat [leerling] een havo-advies had. Daarna stond het havo-advies ook op het aanmeldingsformulier voor de middelbare school. De leerkracht kon zich het eerder gegeven havo/vwo-advies niet meer herinneren. De intern begeleider ontkende ook dat [leerling] zo'n advies had gekregen. Dit is een leugen en [leerling] kan bevestigen dat het advies wel degelijk havo/vwo was. Verder heeft de school te veel waarde gehecht aan de resultaten van de intelligentietest (WISC V). De leerling is meer dan een intelligentietest en het was de bedoeling van deze test om te bepalen welke hiaten er nog zaten in de kennis van [leerling]. Verder is de test ongeschikt voor een mogelijk hoogbegaafde leerling met een meertalige achtergrond. Daarbij komt dat de Citoscores aantonen dat [leerling] op havo/vwo-niveau zit qua rekenen en hij voor overige vakken, behalve Nederlands, volgens school ook op vwo-niveau presteert. Gezien zijn taalontwikkeling zal hij zeker doorgroeien naar vwo-niveau, aangezien hij deze hoge scores al na zestien maanden onderwijs in het Nederlands haalt. Het advies van de Testpsycholoog toont aan dat een vwo schooladvies bij [leerling] past, de onderzoeker verwacht geen afstroom naar havo. Enige kanttekening bij dit advies is dat geïnvesteerd moet worden in het Nederlands van [leerling], iets wat de school heeft nagelaten. Klaagster bekruipt het gevoel dat de school haar tegenwerkt en dat [leerling] de dupe wordt van het conflict over het schooladvies.

Visie verweerster

De school heeft de ondersteuning van [leerling] naar behoren opgepakt. [leerling] stroomde vanuit een bijzondere situatie groep 7-8 in. Het Nederlands van [leerling] was toen op het niveau van groep 3-4. Dit niveau was te hoog voor de speciale klas voor leerlingen die nog geen Nederlands kunnen. De school heeft in februari nog contact opgenomen met de Internationale Schakelklas, maar deze had geen plek voor [leerling]. [leerling] kon aan het begin van zijn schoolcarrière in Nederland nog niet methodisch schrijven en hij rekenende uit het hoofd volgens een eigen methodiek. Een onderwijsassistent en de groepsleerkrachten hebben ingezet op extra hulp voor [leerling] voor technisch en begrijpend lezen, spelling, schrijven en rekenen. Verder kreeg [leerling] huiswerk mee, hiervan heeft klaagster al snel aangegeven dat dit te veel werd. [leerling] had in het begin moeite met de structuur van het dagelijks naar school gaan. Hij bleef aanvankelijk een dag in de twee weken thuis en hij kreeg toen de extra ondersteuning alleen nog op school. Dit hebben klaagster, de intern begeleider

en de leerkracht van [leerling] zo besproken. Na het eerste jaar in Nederland is in overleg met klagster besloten dat [leerling] nog een jaar basisonderwijs zou volgen. In dit laatste schooljaar werd de dagelijkse extra ondersteuning voor Nederlands voortgezet. Er was elke dag begeleiding voor lezen, twee keer per week technisch lezen met een leerkracht, op donderdagen werd begrijpend lezen en spelling bijgespijkerd en daarnaast was er een dag voor extra spelling. Verder heeft de leerkracht wekelijks met [leerling] gesproken over zijn welbevinden en taakaanpak. In totaal is er acht uur extra ondersteuning per week geboden in en buiten de les. De school heeft klagster hierin meegenomen en [leerling] heeft huiswerk mee naar huis gekregen. Het contact met klagster was tot het voorlopig schooladvies goed.

Verweerster stelt dat het schooladvies havo passend is en dat dit advies zorgvuldig tot stand is gekomen. De leerkrachten hebben [leerling] geen voorlopig havo/vwo schooladvies gegeven. Het schooladvies was havo en dit is gebaseerd op: dagelijkse resultaten in de groep, testresultaten (de Plaatsingswijzer¹ en Citoscores) en getoonde groei, werkhouding en taakaanpak, en een inschatting van capaciteiten en mogelijkheden. Op rekenen zat [leerling] qua Citoscores op havo/vwo-niveau. Op de vakken aardrijkskunde en wereldzaken toonde [leerling] ook mooie vwo resultaten. Taal, spelling en begrijpend lezen zat hij op vmbo-tl niveau of soms zelfs lager. Een hoog taalniveau is nodig om goed te kunnen functioneren op vwo-niveau, dit was dus een onzekerheid voor de school. Vanwege de bijzondere situatie van [leerling] was het inschatten van zijn schoolniveau lastig. Daarom heeft de school besloten om ook een WISC V onderzoek te betrekken bij het schooladvies. Het WISC V onderzoek liet zien dat [leerling] op havoniveau functioneert. De test is, buiten de talige onderdelen, cultuuronafhankelijk en geeft een goed beeld van de denkcapaciteiten van de leerling. Dit resultaat heeft de school in samenhang gezien met de goede werkhouding van [leerling] en zijn inzet, zodat hij ondanks de Citoscores een havoadvies heeft gekregen. Als de eindtoets hoger zou uitvallen, zou de school het advies heroverwegen. De eindtoets heeft niet plaatsgevonden. De school heeft (ouders van) leerlingen geïnformeerd dat de middelbare scholen vanwege het vervallen van de eindtoets goed zullen kijken of de leerling op de juiste plek zitten. Waar nodig kan de leerling tussentijds van plek wisselen. De school heeft bemiddeld met de coördinator van de [onderbouw], verbonden aan de locatie [vestigingsplaats]. De brugklascoördinator van [middelbare school] zal [leerling] eerst in een havo klas plaatsen, waar hij ook al vwo vakken mag gaan volgen. Verder zal [middelbare school] extra ondersteuning voor Nederlands bieden. Als blijkt dat [leerling] naar het vwo kan, zal dit na het eerste jaar al gebeuren.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Begeleiding: passend schoolprogramma

Een school dient ervoor te zorgen dat het geboden onderwijs en de begeleiding zoveel mogelijk aansluiten bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling. De

¹ De Plaatsingswijzer is een instrument van de coöperatieve vereniging 'Overgang PO-VO'. De Plaatsingswijzer is een hulpmiddel om tot een advies te komen op basis van de gegevens uit de leerlingvolgsystemen van Cito, Dia en Boom.

Commissie stelt voorop dat de situatie waar [leerling] uit kwam bijzonder was en dat dit extra aandacht vergt. Vaststaat dat school en klaagster aan het begin van [leerling]s schoolcarrière in Nederland gezamenlijk hebben besproken dat [leerling] extra ondersteuning nodig had voor Nederlands, dat hij moest wennen aan gestructureerd onderwijs en dat hij ondersteuning nodig had om methodisch te leren rekenen. [leerling] raakte gewend aan school en voor methodisch rekenen lijkt de ondersteuning te hebben gewerkt: de meest recente Citoscore voor rekenen is een 1. Het geschil spitst zich toe op de geboden ondersteuning en het maatwerk in het schoolprogramma wat betreft Nederlands en het welbevinden van [leerling]. De school heeft ervoor gekozen om [leerling] met extra begeleiding in en buiten de klas en met huiswerk te ondersteunen bij zijn Nederlands. Volgens school heeft [leerling] wekelijks extra ondersteuning gekregen voor Nederlands tot wel acht uur per week en klaagster heeft deze stelling niet weerlegd. Klaagster heeft de ondersteuning voor Nederlands en het welbevinden van [leerling] vanuit school als niet adequaat ervaren, maar zij heeft deze stelling niet onderbouwd. De keuze om geen onderdelen in het lesprogramma te laten vervallen, is aan het onderwijspersoneel. In ieder geval komt het de Commissie niet onredelijk voor dat de school, naast de geboden extra ondersteuning, ervoor heeft gekozen om [leerling] het gewone curriculum te laten volgen. Hiertoe is (aanvankelijk) in overleg met klaagster voor gekozen, mede om hem te laten wennen aan het weer volledig naar school gaan. De stelling van klaagster dat het uur bijles door de onderwijsassistent kwalitatief gebrekkig was, heeft zij niet of nauwelijks onderbouwd. Klaagster heeft aldus niet aannemelijk gemaakt dat de school te weinig ondersteuning heeft geboden in het taalonderwijs voor [leerling] en zijn welbevinden. Het klachtonderdeel over het schoolprogramma is daarom ongegrond.

Schooladvies

De Commissie beoordeelt klachten over schooladvies terughoudend. Een school heeft weet van het kennen en kunnen van een leerling en beschikt over expertise om een schooladvies op te kunnen stellen. Dat betekent dat de Commissie toetst of de procedure om tot dat advies te komen zorgvuldig is geweest en de school in redelijkheid tot het betreffende advies heeft kunnen komen. Slechts als het schooladvies overduidelijk onjuist is, zal de Commissie zich uitlaten over de hoogte van het schooladvies. De Commissie kan een advies niet zelf wijzigen, maar kan hooguit aanbevelen dat de school het advies heroverweegt.

De visies over het gesprek over het voorlopig schooladvies verschillen: klaagster stelt dat het advies havo/vwo was, de school stelt dat het havo was. Nu er een verschil van visie is en objectieve gegevens ontbreken ter onderbouwing van wat besproken is tijdens het plaatsingsgesprek, kan de Commissie niet vaststellen of de school daadwerkelijk havo/vwo als voorlopig schooladvies heeft gegeven zoals klaagster stelt. Nog daargelaten een eventuele toezegging tijdens het gesprek, is het overigens duidelijk dat de school een havoadvies wenste te geven. Dit is ook zo door de school richting de middelbare school meegedeeld. Gelet hierop en nu de door klaagster gestelde toezegging tijdens het plaatsingsgesprek niet vast is komen te staan, gaat de Commissie bij de beoordeling uit van het schooladvies havo. De Commissie beveelt de school aan om het voorlopig advies in het vervolg schriftelijk vast te leggen in het leerling dossier van de leerling, voor zover dit niet is gebeurd. Daarmee kan de school eventuele onduidelijkheid over dat wat hierover is besproken wegnemen.

De school heeft bij het bepalen van het schoolniveau kenbaar rekening gehouden met de taal(ontwikkeling) van [leerling]. Ondanks de achterblijvende Citoscores voor begrijpend lezen en spelling, die lager waren dan vmbo-tl niveau, heeft de school havo geadviseerd. De school heeft gezien de achtergrond en ontwikkeling van [leerling], zijn Citoscores voor rekenen (havo/vwo), het WISC V onderzoek en de overige indicatoren geconcludeerd dat havo passend is. De school heeft aangegeven dat [leerling] leergierig is, dat hij veel weet en dat hij op veel vakken in korte tijd een grote ontwikkeling heeft getoond. Daarmee heeft de school onderbouwd dat [leerling] een leerling is voor wie havo, ondanks achterblijvende prestaties op Nederlands, mogelijk een passend niveau is. Het achterblijvende Nederlands, maar ook het WISC V onderzoek maakte dat de school geen aanleiding zag om het schooladvies te wijzigen naar vwo. De Commissie oordeelt dat dit begrijpelijk is vanwege het door de school geschetste belang van Nederlands om op vwo-niveau te kunnen functioneren. De school hoefde op basis van wat klaagster hier tegenover stelt het schooladvies niet aan te passen, omdat dit een tegengestelde visie betreft zonder onderbouwing met objectieve informatie. Dat [leerling] veel interesse toont en dat hij veel kennis heeft, zijn kenmerken die school ook heeft geconstateerd en betrokken heeft bij het schooladvies. Het rapport van de psycholoog maakt niet dat het schooladvies onjuist is. Deze verklaring is op basis van informatie die klaagster heeft aangedragen opgesteld. Bovendien heeft de onderzoeker aangegeven dat het schoolniveau zich op vwo-niveau *kan* bevinden. De Commissie vindt verder van belang dat de school heeft toegelicht dat [school] extra ondersteuning voor Nederlands zal bieden en voor een aantal vakken de vwo-variant zal gaan aanbieden. Mocht in de eerste klas blijken dat de door klaagster gestelde vwo-potentie zich verwezenlijkt, dan zal de school hem op het vwo plaatsen. Daarmee heeft de school de zorg van klaagster over de doorlopende leerlijn van [leerling] kenbaar geadresseerd in de beslissing over het schooladvies. De Commissie oordeelt dat het schooladvies zorgvuldig tot stand is gekomen. Het klachtonderdeel over het schooladvies is ongegrond.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

6. AANBEVELING

De Commissie beveelt de school aan om een voorlopig advies in het vervolg schriftelijk vast te leggen in het leerlingdossier van de leerling, voor zover dit niet is gebeurd.

Aldus gedaan te Utrecht op 6 juli 2020 door mr. W.C. Oosterbroek, voorzitter,
mr. drs. G.W. van der Brugge en drs. L.F.P. Niessen, leden, in aanwezigheid van mr. M. Ettema,
secretaris.

mr. W.C. Oosterbroek
voorzitter

mr. M. Ettema
secretaris